

Autizmus Alapítvány

1089 Budapest, Delej u. 24-26.; Levélcím: 1426 Budapest, Pf. 68.

Tel/fax: 210-4364; 314-2859

Web: www.autizmus.hu; E-mail: autizmus@autizmus.hu

Szakmai Beszámoló

az Autizmus Alapítvány 2025. évi működéséről

Jelen szakmai beszámoló az Autizmus Alapítvány 2025. évi működéséről a Belügyminisztérium BM/5401-3/2025 okiratszámú Támogatói Okiratában foglalt támogatás felhasználásához kapcsolódóan készült, és átfogó képet ad az Alapítvány által ellátott közvetlen és közvetett szakmai feladatokról, az intézményi struktúra működéséről, továbbá a szakmai fejlesztések és együttműködések 2025. évi eredményeiről.

Az Autizmus Alapítvány 2025. évben 24,1 millió forint összegű költségvetési támogatásban részesült, amely megegyezett az előző évben biztosított támogatási összeggel. A támogatás felhasználása az Alapító Okiratban rögzített célok megvalósítását szolgálta, különös tekintettel az autizmussal élő gyermekek, serdülők és felnőttek ellátásának, gondozásának, valamint életminőségük javításának elősegítésére irányuló elméleti és gyakorlati feladatokra. Tevékenységi köre továbbra is kiterjed az egészségügyi, köznevelési, felnőttképzési és szociális területek autizmussal összefüggő feladataira.

A támogatási összeg az intézmények fenntartásához, továbbá a szakemberképzési, szupervíziós, tanácsadói és ismeretterjesztő feladatok ellátásához kapcsolódó költségek – kizárólag bér- és bérjellegű kiadások – részbeni fedezetére került felhasználásra.

Az Autizmus Alapítvány több évtizedes szakmai tapasztalattal és országosan elismert módszertani kompetenciával rendelkező, komplex ellátórendszer működtető szervezet. Az Alapítvány küldetése változatlan: a korszerű, tudományos bizonyítékokon alapuló módszertanok elérhetővé tétele, valamint a szakemberellátottság és a szolgáltatási minőség fejlesztése az érintettek és a társintézmények számára.

A 2025. év szakmai működését egyaránt jellemezte a rendszeres, folyamatos ellátási feladatok stabil fenntartása és a változó szakpolitikai, szabályozási környezethez való alkalmazkodás. Különösen hangsúlyos volt a felnőttképzés rendszerének átalakulása, amely közvetlen hatással bírt a pedagógus-továbbképzésben akkreditált tanfolyamok szervezésére és lebonyolítására. Az Alapítvány Módszertani Központja az Oktatási Hivatal pedagógus-továbbképzési nyilvántartási rendszeréhez történő illeszkedésben, valamint a Pedagógus-továbbképzést Támogató Rendszer (PTTR) alkalmazásában aktív, feladatorientált szerepet vállalt. Az átállással járó szervezési és adminisztratív követelmények új belső munkafolyamatok kialakítását és a szervezeti kommunikáció megerősítését tették szükségessé annak érdekében, hogy a képzések minősége és hozzáférhetősége változatlan színvonalon biztosítható legyen.

A beszámolóban részletesen bemutatott képzési és módszertani tevékenységek a 2025. évben is kiemelt szerepet játszottak az autizmus-specifikus tudás országos terjesztésében, a szakemberek támogatásában, valamint a módszertani fejlesztések gyakorlati beágyazásában. Az Alapítvány képzései – a 30 órás tanfolyamoktól az egynapos tematikus tréningekig – több helyszínen, személyes és online formában is megvalósultak, igazodva a résztvevők területi és intézményi adottságaihoz. A képzésekhez kapcsolódó értékelési visszajelzések alapján a résztvevők elégedettsége magas szintű volt, amely a szakmai tartalom relevanciáját és a szervezés megbízhatóságát egyaránt visszaigazolja.

Az Alapítvány 2025-ben a helyi szakmai kapcsolódások erősítésére is fókuszált: a Józsefvárosi Önkormányzat civil pályázatán elnyert támogatás lehetővé tette, hogy az autizmusban érintett gyermekekkel dolgozó pedagógusok célzott szakmai támogatást kapjanak. A program a közvetlen segítségnyújtás mellett a kerületi szakemberekkel való hosszabb távú szakmai együttműködések megalapozását is szolgálta. A beszámolóban felsorolt hospitálások, esetmegbeszélések, konzultációk jól mutatják, hogy a módszertani központ nemcsak képzési szolgáltatóként, hanem gyakorlati tudásközpontként és szakmai hálózati csomópontként is működik.

A közvetlen ellátás területén az Autizmus Alapítvány 2025-ben is folyamatosan biztosította intézményei működését.

Az Általános Iskola továbbra is modellintézményi szerepkörben látja el feladatait, különös tekintettel a súlyosabb érintettségű tanulók autizmus-specifikus fejlesztésére, a kihívást jelentő viselkedések megelőzésére és kezelésére, valamint a családokkal való szoros együttműködésre. A tanév során megvalósult programok (szülőklubok, külső együttműködések, fejlesztőeszközbővítések, szakmai látogatások) a pedagógiai munka minőségi fenntartását és a tanulók részvételének támogatását szolgálták.

Az Ambulancia és a Terápiás Centrum a diagnosztikai és terápiás ellátások gerincét adja. Az Ambulancia komplex, multidiszciplináris szemléletű működése – a diagnosztikától a gondozáson át az egyéni terápiákig és pszichoedukációs tréningekig – a nemzetközi ajánlásokkal összhangban, bizonyítékokon alapuló módszertani keretek között valósul meg.

A Nappali Ellátást Nyújtó Intézmény 2025-ben is hiánypótló módon biztosított terápiás jellegű nappali ellátást autizmussal élő fiatal felnőttek számára

Több kollégánk részt vett Dublinban, az ír fővárosban megrendezett 14. Autism Europe nemzetközi kongresszuson 2025. szeptember 11-13 között. A résztvevők 2025. szeptember 29-én belső szakmai nap keretében adták tovább a legfrissebb híreket, szakmai iránymutatást a kutatás és az ellátás tekintetében alapítványunk munkatársai számára.

Az AOSZ számára továbbra is szakértői háttérrel biztosítottunk az oktatási munkacsoport feladataihoz.

Autizmus Alapítvány Módszertani Központjának tevékenységei

2025-ben a felnőttképzés rendszere komoly átalakuláson ment át, ami markáns hatással volt módszertani feladatainkra, elsősorban a pedagógustovábbképzésben akkreditált tanfolyamaink megtartásához kapcsolódóan. 2025-ben mind a négy választható, 30 órás tanfolyamunk felkerült az Oktatási Hivatal által vezetett pedagógus-továbbképzési nyilvántartásba, jegyzékbe. A Pedagógus-továbbképzést Támogató Rendszer (PTTR) használatára való átállásban kollégáink aktívan vettek részt, megismertük az új eljárásrendeket, igyekeztünk naprakészen igazodni a jogszabályi előírásokhoz. Az átállással járó plusz feladatok szükségessé tették a munkatársaink rendszeres egyeztetéseit, új munkafolyamatok kidolgozása vált szükségessé, mind a belső kommunikáció, mind a módszertani-szervezési feladatok tekintetében. Bár a módszereink hatékonynak bizonyultak, jelenleg is kiemelt figyelmet fordítunk a képzéseink megszervezéseinek egyes folyamataira.

2025-ben oktatói feladataink között a legjelentősebb az Európai Unió által meghirdetett és támogatott Helyreállítási és Ellenállóképeségi Eszköz (Recovery and Resilience Facility), „RRF” program megvalósításában való részvételünk volt. Budapesti és vidéki tankerületek és oktatási intézmények felkérésére képzéseinket személyesen és online formában biztosítottuk. Bár a projektben való együttműködés számos plusz adminisztrációs feladatot és kihívást jelentett kis létszámú módszertani csoportunknak, mégis örömteli, hogy a résztvevő pedagógusok térítésmentesen jutottak így a szakmai tartalmakhoz. A pályázat megvalósítási ideje 2026-ban is tart, így a megszerzett tapasztalatokat reményeink szerint hasznosítani tudjuk a következő munkaévben.

A Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat által kiírt Civil pályázaton szintén sikeresen vettünk részt, a programunkat az év második felében valósítottuk meg. A támogatásnak köszönhetően Józsefváros területén dolgozó, autizmusban érintett gyermekek mellett tevékenykedő pedagógusok számára nyújtottunk szakmai segítséget. A projekt célja a közvetlen támogatás mellett a kerületben dolgozó pedagógusokkal a kapcsolatfelvétel és a hosszabb távon való szakmai kapcsolódás. Ezt a programot sikeresen zártuk le az év végén, meghagyva a lehetőségét a későbbi közös munkának.

Összegezve elmondható, hogy sikeresen zártuk az évet és terveink szerint 2026-ban tovább visszük a megkezdett feladatokat.

Az elmúlt évben összesen 17 alkalommal tartottunk tanfolyamot székhelyünkön, budapesti, esztergomi, pécsi, pápai, váci, kiskőrösi és paksi helyszíneken és online formában.

A 30 órás tanfolyamainkat 698 személy végezte el.

Egynapos, tematikus képzéseinket 2025-ben 5 alkalommal tartottuk meg, 117 fő részvételével.

A résztvevők az anonim értékelő kérdőíveken mindenhol nagy elégedettségről adtak visszajelzést, minden képzésünkénél 4,5-5-ös közötti átlagban számszerűsítettük az eredményeket.

Autizmussal élő gyermekek, tanulók inkluzív nevelésének-oktatásának alapjai „Alapozó tanfolyam”	
Időpont, helyszín/forma	Létszám
2025. 05. 12-15. Budapest online forma	63 fő
2025. 06. 23-26. Pécs személyes jelenlét	21 fő
2025. 06. 26-27, 30, 07. 01. Vác személyes jelenlét	30 fő
2025. 10. 13-16. Budapest online forma	83 fő
2025. 10. 20-24. Budapest online forma	53 fő
Összes résztvevő	250 fő

Autizmussal élő gyermekek, tanulók inkluzív nevelésének-oktatásának alapjai „Inkluzív tanfolyam”	
Időpont, helyszín/forma	Létszám
2025. 01. 27-31. Budapest, Prizma EGYMI, személyes jelenlét	25 fő
2025. 03-04, 13-14. Esztergom személyes jelenlét	25 fő
2025. 03. 24-27. Budapest online forma	19 fő
2025. 11. 03-06. Budapest online forma	72 fő
Összes résztvevő	141 fő

Autizmussal élő gyermekek szociális és kommunikációs készségeinek fejlesztése „Haladó tanfolyam”	
Időpont, helyszín/forma	Létszám
2025. 05. 26-29. Budapest online forma	55 fő
2025. 07. 01-04. Pápa személyes jelenlét	23 fő
2025. 08. 25-28. Pécs személyes jelenlét	20 fő
2025. 11. 17-20. Budapest online forma	104 fő
Összes résztvevő	202 fő

Általános iskolai tananyagok egyénre szabott adaptálása autista tanulóknak „Tananyag adaptáció tanfolyam”	
Időpont, helyszín/forma	Létszám
2025. 03. 17-20. Budapest, személyes jelenlét	14 fő
2025. 04. 07-10. Budapest online forma	28 fő
2025. 10. 17-22. Kiskőrös személyes jelenlét	41 fő
2025. 11. 10-13. Paks személyes jelenlét	22 fő
Összes résztvevő	105 fő

Egynapos, tematikus képzések		
Képzés neve	dátum, helyszín, forma	Létszám
Kihívást jelentő viselkedések befolyásolásának lehetőségei és technikái	2025. 02. 04. Salgótarján, személyes jelenlét	20 fő
Étkezési zavarok befolyásolásának lehetőségei és technikái	2025. 02. 28. Salgótarján, személyes jelenlét	20 fő
Gyakorlati tréning autizmus-specifikus kiscsoportos szociális-kommunikációs foglalkozásról: a Babzsák Fejlesztő Program tervezése, szervezése, kivitelezése	2025. 04. 23. Budapest, személyes jelenlét	21 fő
Kihívást jelentő viselkedések befolyásolásának lehetőségei és technikái	2025. 06. 13. Pécs, személyes jelenlét	24 fő
Gyakorlati tréning autizmus-specifikus kiscsoportos szociális-kommunikációs foglalkozásról: a Babzsák Fejlesztő Program tervezése, szervezése, kivitelezése	2025. 10. 10. Budapest, személyes jelenlét	32 fő
Összes résztvevő		117 fő

A szakterületen több éve munkálkodó szakembereket egészségügyi (OFTEX) akkreditációban szervezett ADOS (Autizmus Diagnosztikus Obszervációs Séma) tréningen készítették fel munkatársaink a diagnosztikus eszköz használatára.

Autizmus Diagnosztikus Obszervációs Séma tréning	
dátum helyszín/forma	Létszám
2025. 02. 06-07. Budapest személyes jelenlét	
2025. 02. 21. online forma	
2025. 03. 28-29. Budapest személyes jelenlét	9 fő

Az ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Főiskolai Kar hallgatói számára biztosítunk gyakorlati helyszínt. A tanév során elsősorban jelenléti formában valósítottuk meg négy szintjén a gyakorlatok vezetését BA, MA és postgraduális szintű képzésekben hallgatók számára.

Helyszín	2024/2025 tavaszi félév	2025/2026 őszi félév
Autizmus Alapítvány Általános Iskolája	39	48
Felnőtt csoportja	1	0
Autizmus Alapítvány Ambulancia	3	2
Összesen	43 fő	50 fő

Józsefvárosi ellátóhelyeken munkálkodó szakemberek számára biztosítottunk lehetőséget intézményünk megismerésére, a specifikus módszerek és eszközök élethelyzetekben való megfigyelésére. Az intézményi hospitálások két helyszínen történtek, az Autizmus Alapítvány Általános Iskolájában, valamint Felnőtt Csoportjában, melyeket szakmai konzultáció követett. A látottak megbeszélése után a résztvevő szakemberek által hozott esetmegbeszélés következett.

Szakmai nap az Autizmus Alapítvány Módszertani központjában, hospitálás, esetmegbeszélés a szakterületen Józsefvárosban dolgozó kollégákkal	Dátum:	Létszám:
	2025. november 12.	3 fő
	2025. november 17.	5 fő
	2025. november 26.	6 fő
	2025. december 5.	4 fő
	2025. december 8.	7 fő
	2025. december 10.	7 fő

Az Autisták Országos Szövetségével töretlenül folytattuk együttműködésünket 2025-ben. Rendszeres tájékoztatással és tanácsadással támogatjuk az érdekvédelemben munkálkodó szervezetet, melynek eleme képzések megtartása. Az AOSZ Info-Pont irodák elindításában a kezdetektől vállaltunk szerepet. A munkatársak számára ismereteket megújító tartamú kétnapos képzést szerveztünk 2025. 03. 11-12-én 19 fő részére.

Az alapítvány tevékenységei közt meghatározó helyet foglal el a szakmai közösségek szükség szerinti támogatása, mely elsősorban különböző előadások megtartásában, a kollégák mentorálásában, tanácsadásban, szupervíziós tevékenységekben nyilvánul meg. Az alábbiakban olvasható ezen tevékenységek részletezése.

Rendszeres szupervízori feladatot láttunk el a Budapest, XVIII. kerületi SOFI, Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézményben.

Szintén rendszeres, személyes látogatással segítettük a szakmai munkát a budapesti Gennaro Verolino Általános Iskola és Speciális Szakiskola, Diákotthon és Gyermekeotthonban.

Hosszútávú együttműködésben támogatjuk szakmai munkájukban a salgótarjáni Illyés Gyuláné Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézményt, az óvodában és az iskolai egységekben egyaránt, többek között az Autizmus Világnapján tartottunk előadást szülők, szakemberek és érdeklődők számára.

Szupervíziót biztosítottunk közoktatási intézményekben, Budapesten a Szent János Apostol Katolikus Általános Iskola és Óvodában, vidéken a pápai Vajda Márta Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézményben, a Miskolci Éltés Mátyás Óvoda, Általános Iskola, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézményben és a tiszai Bibiána Alapítvány Autisták Általános Iskolájában.

Pápán, a Vajda Márta EGYMI konferenciáján tartottunk előadást, más alkalommal szülőklub keretében dolgoztunk együtt szülőkkel, pedagógusokkal. Dabason szakmai napon több helyszínen tartottunk előadást és részt vettünk kerekasztal beszélgetésben. Online előadás keretében a jászberényi Maci Alapítvány Óvoda közösségét támogattuk.

Az Autizmus Alapítvány Általános Iskolájának szakmai munkájáról

A 2025-ös év kiemelten fontos szakmai feladata volt a többségi iskolák számára készülő Tantervi és Módszertani Útmutató szakmai koordinálása és részvételünk a kidolgozásban. A dokumentum a Belügyminisztérium támogatásával, az AOSZ és a MAGYE közös kezdeményezése nyomán jött létre, az Oktatási Hivatal megbízásából, a „NAT, KET – Tartalmi szabályozók felülvizsgálata” című támogatási projekt keretében. Az útmutató elkészítésében több szakmai műhely szakértői vettek részt az ország minden részéből. Iskolánk vezető gyógypedagógusai közül öten csatlakozhattak a munkacsoporthoz.

A TÉR bevezetése lehetőséget nyújtott a szakmai célok és fókuszok egyénekenkénti pontosítására. Ennek egyik gyümölcse, hogy újra indultak iskolánkban a tematikus szülőklubok. Folytattuk továbbá a „Suhanj” Alapítvánnyal együttműködésünket, melynek keretében tanulóink heti rendszerességgel jártak edzőterembe.

A Magyar Tűzoltósport Egyesület 2025. február 15-én az Autizmus Alapítvány javára szervezte meg a II. Jótékonyági Concept2 Challenge Day című versenyt, melyen munkatársaink többféle szerepben is részt vettek.

Ebben az évben is igyekeztünk bővíteni a rendelkezésre álló fejlesztő eszközök körét, így többek között szenzoros eszközöket, tantárgyakhoz kapcsolódó fejlesztő eszközöket és egyéb, a tanulók fejlődését támogató eszközt szereztünk be. Az udvarra új rugós játékelemet telepítettünk a nyári időszakban. Az adventi időszakban iskolánkban ismét sikeres jótékonyági koncertet adott a Zorall zenekar. Szintén az adventi időszak eseménye volt, hogy munkatársaink részt vettek az Inner-wheel Rotary Klub vásárán.

Nagy örömünkre 2025 tavaszán ismét meg tudtuk szervezni a három napos erdei iskolai programot az Inner-wheel Rotary Klub támogatásával. Ebben az évben új helyszínen, Balatonmáriafürdőn valósítottuk meg a programot.

A tavaszi időszakban vendégül láttuk a Móri EGYMI vezetőségét, hogy szakmai információt nyújtsunk számunkra az autizmus-specifikus osztályok, csoportok szervezése kapcsán.

2025. április 29-én Ryan Kellems professzor és a Brigham Young University (USA) autizmus-szakos hallgatói ismét meglátogatták iskolánkat. A hallgatók gyakorlatuk keretében be is kapcsolódhattak a szakmai munkába. A tapasztalatok megvitatása során nagyszerű visszajelzések érkeztek az amerikai vendégek részéről.

2025. tavaszán Prof. Erdélyi Andrea látogatta meg iskolánkat, hogy megosszuk tapasztalatainkat az autizmus és AAK alkalmazás területén.

2025. szeptemberében iskolánk két munkatársa részt vehetett az Autism Europe 14. Kongresszusán, az Autizmus Alapítvány támogatásával. A kongresszuson poszter prezentációval is bemutatkozhattunk: *Orsolya Famosi (2025) „Massage and Video Editing – Inspirations of an Autistic Teen-age Boy.”* A Konferencia szakmai újdonságairól beszámoltunk az Autizmus Alapítvány belső szakmai továbbképzésén, valamint a MAGYE és az Autizmus Alapítvány közös online workshopján.

Martosné Gyutai Edina, az alsó tagozat szakmai vezetője ettől az évtől a Gennaro EGYMI-ben szupervizori feladatot, az ELTE BGGYK autizmus spektrum pedagógiája szakon pedig egyetemi oktatói feladatokat lát el.

I. Az intézményben ellátott gyermekek, tanulók köre

A 2024/2025-ös és a 2025/2026-os tanévekben a következő osztályok működtek: 2 összevont alsó tagozatos osztály, 1 összevont felső tagozatos osztály. Az osztályokat további csoportokra bontottuk a gyermekek egyéni szükségleteinek megfelelően. A tanulócsoporthoz létszáma: 3-5 fő, három gyermeket 1:1 helyzetben láttunk el súlyos stresszkezelési nehézségei miatt. Viselkedésüket szisztematikusan feltérképezzük a S.T.A.R. modell mentén és megkezdjük fokozatos beillesztésüket a kortársak közé.

A családokkal való együttműködés igen szoros, napi rendszerességgel konzultálunk, illetve a gyermeket szükség esetén otthoni környezetében is megfigyeljük és tanácsokat adunk a felmerült problémák megoldásához.

Tanulóinknak mintegy fele tanúsít olyan kihívást jelentő viselkedéseket, melyek másokra vagy önmagukra nézve veszélyesek lehetnek, így munkánk során igen nagy hangsúlyt kap a viselkedések szisztematikus feltérképezése, elemzése, valamint a kihívást jelentő viselkedések megelőzése, kezelése. Korszerű, pozitív beavatkozási stratégiákon nyugvó gyakorlati módszereinket megosztjuk a társintézményekben dolgozó kollégákkal is.

Végzős tanulóink egyénre szabott átmenettervezése a felső tagozaton dolgozó team számára fontos prioritást jelentett az év során. Munkatársaink jelentős eredményeket értek el az intézmények közötti együttműködésben.

II. Az intézmény munkatársai

Intézményünk szakember ellátottsága továbbra is kifejezetten magas szintű, akár az itt dolgozó kollégák képzettségét, akár létszámát tekintjük, ugyanakkor elmondható, hogy arányaiban megváltozott a tantestület összetétele. Az utóbbi években több, kevésbé tapasztalt, fiatal munkatárssal dolgozunk, ezért a belső továbbképzés, szupervízió jelentős, fejlesztendő feladatunk. A beszámoló évében 9 főállású gyógypedagógus, valamint 5 gyógypedagógiai asszisztens vett részt a gyermekek közvetlen ellátásában és a módszertani feladatok megvalósításában. A gyógypedagógiai asszisztensek szintén folyamatosan képzésekben vesznek részt.

A munkatársak közül 8 gyógypedagógus rendelkezik autizmus spektrum pedagógiája szakirányú diplomával. A Pedagógus II. fokozatba sorolt munkatárs három fő.

Vezető munkatársaink oktatóként és gyakorlatvezetőként is dolgoznak ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kar BA szintű és posztgraduális autizmus kurzusaiban.

A fentiekén kívül nagyon fontosnak tartjuk az intézményen belüli és kívüli módszertani továbbképzést, rendszeres esetmegbeszélést. Szakmai szupervízorként és a módszertani fejlesztések tervezésében, megvalósításában dr. Havasi Ágnes, az ELTE BGGYK autizmus szakirányának oktatója működött közre.

III. Iskolánk rendszeres szakmai tevékenységei

- Az iskola szakemberei további gyermekek esetében *gyógypedagógiai gondozást, egyéni fejlesztést és tanácsadást* látnak el az Ambulanciával kooperációban.

Jelentős feladatunk a távozott tanulóink utánkövetése. A családok és az ellátó intézmények egyaránt rendszeresen kérnek konzultációt, szupervíziót, akár tovább tanuló, akár szociális intézményben kap ellátást a fiatal. Folyamatos feladat a *szakmai, módszertani tapasztalatok továbbadása* szakemberek és szülők számára.

- Belső továbbképzés keretében dolgoztuk fel az 2025 évi Autism Europe Kongresszus szakmai újdonságait.
- Folyamatosan tájékoztatást nyújtunk az autizmussal kapcsolatos szakirodalomról, a minőségi ellátáshoz szükséges szakmai és szervezési keretekről. Autizmus-specifikus fejlesztési terveket, taneszköz-mintákat bocsátunk rendelkezésre, segítséget nyújtunk a helyi tantervek autizmusra vonatkozó részeinek kimunkálásában. Az intézmény külső kapcsolatai kiterjedtek, meghatározó szerepet töltenek be az autizmus spektrum zavarral kapcsolatos tudományos, szakmai fejlesztésekben, hatásuk az érdekvédelem területén is jelentős.
- Az intézmény alapvető jellemzője a belső szakmai fejlesztőmunka, amelynek alapja a szakemberek együttműködése. A jó gyakorlatok megosztása, az autizmus-specifikus tudás átadása továbbképzések, konzultációk, hospitálások formájában országos szinten, adott esetben határon túl is biztosított.
- Iskolánk továbbra is országos modell-intézményként működik, folyamatosan fogadva az autizmus-specifikus ellátást nyújtó, vagy az ilyen típusú ellátásra készülő szakmai partnereket.
- Az iskola ezen felül továbbra is gyakorlóléhselyet biztosít az ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Karának posztgraduális és BA szintű autizmus kurzusai számára és egyéb felsőoktatási/oktatási intézményekből is rendszeresen fogad hallgatókat.

Az Autizmus Alapítvány Ambulanciájának szakmai munkájáról

Az Autizmus Alapítvány Ambulanciája pszichiátriai, valamint gyermek- és ifjúságpszichiátriai területen működő, komplex szolgáltatásokat nyújtó intézmény. Gondozói feladatait a Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelővel kötött szerződés alapján, a közvetlen ellátáson túli szakmai feladatait az Autizmus Alapítvány támogatásával látja el.

Az ambulancia szolgáltatásai a diagnosztikától a beavatkozásig a nemzetközi ajánlásoknak megfelelő, bizonyítékokon alapuló módszertanon és eszköztáron alapulnak.

I. Az Autizmus Alapítvány Ambulanciájának szakmai tevékenységei

1. Ambuláns Ellátás

Ambulanciánk tevékenységének túlnyomó részét klienseink és családjaik gyermekpszichiátriai és pszichiátriai gondozása/ellátása jelenti: elsősorban kontrollvizsgálat, tanácsadás, fejlesztés, terápia, szülő- és szakember-konzultáció, pszichoeducációs tréning, terápiás szupervízió keretében. Ugyanakkor számos közoktatáshoz, szociális ellátáshoz köthető feladatot is felvállalunk, valamint autizmus szempontú szakértést biztosítunk jogi, büntetésvégrehajtási ügyekben is, amennyiben pácienseink érdeke ezt megkívánja. Nagy számban végzünk diagnosztikus kivizsgálást minden életkorban. Rendszeres szupervíziót biztosítunk a Terápiás Centrumban egyéni- és csoportos támogatásban részesülő, ambulanciánk gondozásában lévő gyermekekkel és felnőttekkel foglalkozó szakemberek számára.

2. Kutatás, ismeretterjesztés, oktatás:

Munkatársaink rendszeresen oktatnak az Autizmus Alapítvány pedagógiai- és egészségügyi (oftex) akkreditált tanfolyamain, valamint igény szerint konzultációs lehetőséget biztosítanak a szakterületen folyó kutatásokban.

Ambulanciánk egyben *bemutató oktatási intézményként* is működik, ahol különböző felsőoktatási-, továbbképzési- és ellátó intézményekből fogadunk látogatókat rendszeres gyakorlati vagy alkalmi hospitálási lehetőséget biztosítva.

Gyakorlati oktatást biztosítunk az ELTE BGGYK autizmus spektrum pedagógiája szak és szakirányú továbbképzésében, a Semmelweis Egyetem Klinikai Pszichológia Szakképzésében, valamint az ELTE PPK Fejlődés-és Klinikai Gyermekpszichológia és Felnőtt Klinikai Pszichológia mesterképzésében magyar és angol nyelven.

További oktatási tevékenységek az ELTE BGGYK *posztgraduális szakirányú továbbképzésében* pedagógiai tantárgyak oktatása, valamint a Semmelweis Egyetem *Klinikai Pszichológia Szakképzésében* kognitív viselkedésterápiás szupervízió biztosítása.

3. Szakmai konzultáció, szupervízió biztosítása

Ambulanciánk szakemberei rendszeres konzultációs és szupervíziós lehetőséget biztosítanak az Autizmus Alapítvány Terápiás Centrumában-, Általános Iskolájában-, Felnőtt Csoportjában- és Felnőtt Klubjában dolgozó munkatársak számára, és igény szerint külső szakembereknek.

4. Továbbképzés, együttműködés

Az Autizmus Alapítvány kiemelt figyelmet fordít munkatársainak belső képzésére és külső képzési lehetőségek, szakmai továbbképzések biztosítására, mind a szakmai fejlődés előmozdítása érdekében, mind a hosszabb távú mentálhigiénés védelem szempontjából. Hasonlóképp kiemelt figyelemmel kezeli a szakmai partnerekkel, valamint a társszakmákkal való együttműködés kialakítását és fenntartását.

2025-ban összesen 16 fő hospitáló látogatót fogadtunk.

Az intézményen belül rendszeresen zajlanak módszertani továbbképzések, szakmai nap keretében.

2025-ben 1 gyermekpszichiáter és 1 gyógypedagógus kollégánk vett részt az ADOS Diagnosztikus Obszervációs Séma tréningen.

II. Az Autizmus Alapítvány Ambulanciájának szolgáltatásai és betegforgalmi adatai

II.1. Szolgáltatások

(1) *Diagnosztikus kivizsgálás* gyermek- és felnőttkorban.

A kivizsgálást multidiszciplináris team végzi: gyermekpszichiáter/pszichiáter, pszichológus/gyógypedagógus. Célja az autizmus spektrum zavar igazolása vagy kizárása, valamint a lehetséges járulékos zavarok feltérképezése.

A diagnosztikai kivizsgálás alapja a gyermek vagy felnőtt fejlődésének és viselkedésének részletes feltárása, felmérése pszichiátriai/pszichológiai/pedagógiai módszerek, standard diagnosztikus- és felmérő eszközök segítségével. A diagnózis- és a lehetséges beavatkozások részletes megvitatásra kerülnek a családdal, felnőttkorban az érintett klienssel. A tapasztalatokat és javaslatokat írásos szakvéleményben rögzítjük. A kivizsgálások átlagosan 3-4 alkalmat jelentenek, alkalmanként pedig körülbelül két órát vesznek igénybe.

(2) *Gondozásba-vételi vizsgálat* gyermek- és felnőttkorban.

A gondozásba-vételt autizmus szakmai team (pszichiáter/pszichológus/gyógypedagógus, főorvosi szupervízió mellett) végzi, célja, hogy azok a gyermekek/felnőttek is hosszú távú gondozásban részesülhessenek, akik a szakmai standardoknak megfelelően felállított autizmus-spektrum zavar diagnózissal érkeznek, és ezt a család, illetve felnőttkorban maga az érintett is elfogadja. A gondozásba vételről írásos szakvélemény készül. A gondozásba-vételi vizsgálatok azonos szakemberigény és alkalmankénti időtartam mellett kevesebb, általában 1-2 vizsgálati alkalmat jelentenek.

(3) Kontrollvizsgálat gyermek- és felnőttkorban.

Autizmus szakmai team vagy szakember végzi (pszichiáter/pszichológus/gyógypedagógus, főorvosi szupervízió mellett), célja a gyermek fejlődésének követése, felnőttkorban az állapotváltozás monitorozása, az aktuális kérdések megvitatása, javaslattevél a megfelelő ellátásra, annak szakmai tartalmaira.

(4) Konzultáció családoknak

A szülőket vagy más családtagokat egyénre szabottan segítjük az autizmus természetének megértésében, abban, hogy az otthoni környezetet és saját viselkedésüket is képesek legyenek gyermekük speciális igényeinek megfelelően módosítani. A viselkedési problémák specifikus eszközökkel való hatékony kezelésére konkrét javaslatokat teszünk.

(5) Konzultáció szakembereknek

Célja a gyermekkel/felnőttel rendszeresen foglalkozó szakemberek (pl. tanár, óvónő, gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus, pszichológus, lakóotthon munkatársa) felkészítése az autizmussal élő kliens fogadására, ellátására az autizmus-specifikus szemlélet, módszertan bemutatásával, konkrét, egyénre szabott tanácsadással.

(6) Problémaorientált pszichoedukációs tréning

Célzott, az autizmus spektrum zavarokban jellemző problématerületekre, valamint beavatkozási módokra (pl. étkezési nehézségek, problémás viselkedés, vizuális segítség alkalmazása) fókuszáló ellátási forma szülők és/vagy a gyermekkel foglalkozó szakemberek számára.

(7) Ambuláns egyéni terápiák

Ambulanciánkon elérhető autizmus-specifikus beavatkozások tartalmi szempontból - a kliens életkorához és szükségleteihez, valamint a terápiát végző szakember képzettségéhez igazodva – autizmus - specifikus fejlesztést, autizmus - specifikus életvezetési tanácsadást, illetve szupportív pszichoterápiát, vagy szintén autizmus - specifikus kognitív viselkedésterápiát jelentenek.

(8) Felnőtt Klub

A 90-es évek elejétől folyamatosan működő Klubon résztvevők létszáma 2024-ben 14-15 fő volt.

(9) Közoktatás területéhez (is) kapcsolható szolgáltatások

A gyermek kognitív profiljának részletes feltérképezése, melynek része az értelmi képességek és/vagy adaptív szint felmérése standard intelligenciatesztekkel, kérdőíves, illetve interjú alapú eljárásokkal, valamint a tanulási képességek (taníthatóság, tanulási stílus, figyelem, együttműködés) részletes felmérése és a fejlesztési területek átfogó feltérképezése. Ezek alapján a szakmai team ajánlást tesz a gyermek intézményes elhelyezésével, a beiskolázás formájával, illetve az egyénre szabott autizmus-specifikus fejlesztéssel kapcsolatban.

(10) Szociális gondozás területéhez kapcsolódó szolgáltatások

A családokat részletes információkkal látjuk el az igénybe vehető szociális juttatásokról és az ezt megalapozó törvényi hátrőről. Szükség szerint hivatalos igazolásokat és útmutatókat adunk ki, illetve az ügyintézésben is segítjük a családokat.

Felnőttkorban a diagnózisról szóló igazolás és javaslat mellett az autonómia szint meghatározására irányuló vizsgálattal (Vineland II Adaptív Viselkedést mérő Skála) is igyekszünk hozzájárulni a felnőtt klienseink komplex állapotfelméréséhez.

II.2. Betegforgalmi adatok

Nyilvántartott kliensek száma **6523** fő.

2025-ben összesen **5703** ambuláns esemény történt.

Megnevezés	esemény (alkalom)
Első, diagnosztikus vizsgálat + gondozásba vételi vizsgálat	259
Vizsgálat folytatása, kivizsgáláshoz kapcsolódó formális felmérés pl. Autizmus Diagnosztikus Interjú, Autizmus Diagnosztikus Obszervációs Séma, Intelligenciatesztek	588
Kontrollvizsgálat, kontrollvizsgálaton történő pszichológiai felmérés	510
Vineland Adaptív Viselkedési Skála	126
Diagnózis- megbeszélés	241
Tanácsadás, konzultáció	326
Egyéni terápiás ülés, egyéni terápiás üléshez kapcsolódó szupervíziós ülés	1154
Pszichoedukációs tréning	2499

Személyi feltételek

2025-ben 2 fő gyermekpszichiáter, 2 fő pszichiáter, 2 fő klinikai szakpszichológus, 1 fő klinikai szakpszichológus, pszichoterapeuta, 2 fő pszichológus, 1 fő pszichológus-gyógytárgy-pedagógus, 3 fő gyógytárgy-pedagógus, 1 fő fejlesztő tanár, 1 fő speciális fejlesztő szakember és 2 fő asszisztens biztosította az ellátást. Tudományos ösztöndíjban 1 fő pszichológus részesült.

Az Autizmus Alapítvány Terápiás Centrumának munkájáról

Személyi feltételek

Az Autizmus Alapítvány Terápiás Centruma az Autizmus Alapítvány Ambulanciájával szorosan együttműködve dolgozik. 2025. évben a Terápiás Centrumban egy állandó munkatárs mellett három, az Autizmus Alapítvány más részlegein dolgozó kolléga látta el a feladatokat. A terápiákkal kapcsolatos szupervíziót, konzultációkat az Autizmus Alapítvány Ambulanciájának munkatársai látták el.

Működési idő

A Centrum heti öt munkanapon nyújtotta szolgáltatásait, a nyitvatartási idő igazodott a közoktatási tanítási rendhez.

Tevékenységek

2025. évben a szakemberek által megtartott terápiás órák:

	ellátott gyermek	ellátott felnőtt	óraszám
1 állandó munkatárs	19 fő	6 fő	611 óra
3 óraadó munkatárs	3 fő	2 fő	110 óra
összesen	22 fő	8 fő	721

1. Egyéni támogatás gyermekkorban

Célja a gyermekek speciális szükségleteihez alkalmazkodó beavatkozás mellett a szülők/hozzátartozók/szakemberek támogatása, oktatása ahhoz, hogy a hatékony módszereket otthoni, illetve óvodai és iskolai körülmények között is alkalmazni tudják. A fejlesztő szobában a gyermekek számára olyan strukturált környezetet alakítottunk ki, amely elrendezésével, vizuális támogatással egyértelműen bejósolható színteret jelentett. A foglalkozások során autizmus specifikus módszereket alkalmazva tanítottuk a hiányzó készségeket, többek között: napirendhasználatot, önálló munkavégzést, tevékenységváltást, egyénre szabott kommunikációt, egyéni szükségleteknek megfelelő szociális készségeket, életkornak megfelelő, változatos tevékenységet.

A szülők elfogadták az általunk alkalmazott módszereket.

Egyes családok lehetőség szerint a gyermek szükségleteihez módosították az otthoni környezetet. A megismert, jól működő technikákat, módszereket a terápiát végző pedagógus segítségével alkalmazták a mindennapi élethelyzetekben.

2. *Egyéni támogatás fiatalok, felnőttek számára*

Célja a jó képességekkel rendelkező fiatalok, felnőttek életvezetési készségeinek támogatása egyéni igényeknek megfelelően hetente/kéthetente vagy havi egy alkalommal.

3. *Kiscsoportos fejlesztések*

A foglalkozásokon elsősorban a szociális-kommunikációs készségek, az önismereti készségek, az beilleszkedést elősegítő társas készségek fejlesztésére fókuszáltunk az egyéni sajátosságok, szükségletek figyelembevételével. 2025. évben heti rendszerességgel 1 két fős csoport számára valósult meg a kiscsoportos fejlesztés.

4. *Tanácsadás*

2025. évben több ellátott gyermek pedagógusa vette fel a kapcsolatot a Terápiás Centrum munkatársaival együttműködés céljából, valamint, hogy megismerje a nálunk alkalmazott módszereket és tanácsokat kérjen az adott gyermek intézményen belüli támogatásával kapcsolatban.

5. *Egyéb*

A Centrum munkatársai oktatnak az Autizmus Alapítvány által szervezett tanfolyamokon, képzéseken (alapozó, haladó, inkluzív tanfolyamokon, egynapos tréningeken), részt vesznek pályázati munkákban, valamint gyógypedagógiai hallgatók gyakorlatvezetésében.

Az Autizmus Alapítvány Nappali Ellátást Nyújtó Intézményének munkájáról

Az intézmény alapfeladatai

Az Autizmus Alapítvány Nappali Ellátást Nyújtó intézménye terápiás jellegű ellátást biztosít. Feladata az autizmussal élő, támogatásra szoruló fiatalok modell-értékű nappali ellátása. Intézményünk jelenleg is hiánypótló szolgáltatásnak számít a hazai ellátórendszerben, akár a kiváló személyi feltételeket, akár az itt elérhető módszertani tudást és tapasztalatot tekintjük.

Az intézményben folyó munka célja, hogy az ide járó fiatalok a lehető legmagasabb önállósági szintjükre jussanak el a mindennapi élet színterein, és lehetőségeikhez mérten felkészüljenek a csoportból való továbblépésre – képességeik szerint munkába álljanak, felkészüljenek az egyéni szükségleteiknek megfelelően kialakított támogatott lakhatás és életvitel igénybevételére, illetve családjuk támogatásától minél kevésbé függjenek. Mindehhez nagyon fontos a családokkal való szoros együttműködés és folyamatos párbeszéd.

Személyi feltételek

A 2025-ös év folyamán változott a szakmai csapat, februárban 1 fő gyógypedagógus felmondott. A helyére egy korábbi munkatársunk tért vissza szülési szabadságról, így márciustól ismét 4 szakember dolgozott az intézményben- beosztásukat tekintve 1 fő intézményvezető, gyógypedagógus végzettséggel, valamint 3 fő terápiás munkatárs-ketten gyógypedagógus végzettséggel és egy pedagógia szakos nevelőtanár.

Munkatársaink hosszú évek óta dolgoznak együtt a Felnőtt csoportban - ketten több mint 25 év tapasztalattal rendelkeznek az autizmussal élő felnőttek terápiájában, ez a rutin rendkívül nagy előny a szakmai problémák megoldása tekintetében.

Tapasztalt munkatársaink tanfolyami trénerként, szupervízorként, és az Autizmus Alapítvány módszertani fejlesztéseiben munkacsoport tagként vesznek részt, így a közvetlen ellátásból származó gyakorlati tapasztalatok folyamatosan beépülnek a képzések, publikációk anyagába.

Továbbra is együttműködünk a többi egységgel a pályázatokhoz kapcsolódó, illetve egyéb feladatokban, melyet módszertani központunk lát el, így intézményünk is részt vett a józsefvárosi civil pályázat megvalósításában, hospitálást és tanácsadást biztosítva a kerületi szakemberek számára.

Ellátott fiatalok

Az intézményben ellátott fiatalok az autizmusban súlyosabban érintett személyek, akik esetében igen fontos az autizmus-specifikus ellátás, illetve a fejlesztés folyamatossága. A képességfejlesztés mellett nagy hangsúlyt kap a stressz és az esetleges kihívást jelentő viselkedések megelőzése és kezelése, a kiegyensúlyozott és tartalmas mindennapok biztosítása, valamint a felnőtt korhoz kapcsolódó egyéb területek fejlesztése.

A csoport összetételében ebben az évben is több változás történt.

Szeptembertől egy fő kilépett a csoportból, munkába állt. A helyére egy olyan fiatalember jelentkezett, akit más platformokról már régóta ismerünk, beilleszkedése zökkenőmentes volt. Így a csoport létszáma az egész év során 14 fő volt.

Mint minden évben, az idén is rengeteg szakmai kihívással néztünk szembe, a felnőttkorból adódó sajátosságok között jócskán akadnak olyan kihívást jelentő viselkedések is, amelyek megelőzése, kezelése kiemelt feladatunk. A sok új tag összeszoktatása, csoportba illesztése egész éven át tartó feladatunk volt.

A fiatalok napirendjét igyekszünk egyéenként úgy összeállítani, hogy hasznosan, tevékenyen töltsék az idejüket, új készségeket sajátítsanak el, gyakorolják az eddig tanultakat, de legyen lehetőségük a pihenésre, kikapcsolódásra is. Emellett rendkívül fontos szempont, hogy az intézményen belüli csoportbontást úgy alakítsuk ki, hogy a kisebb csoportokban a tagok jól érezzék magukat egymás társaságában.

Továbbra is rugalmas időbeosztásban veszik igénybe az ellátást (napi 5-7) órában, képességeinknek, munkabírásunknak és a családok igényeinek megfelelően. Minden esetben jó visszajelzés számunkra, hogy a fiatalok szívesen járnak intézményünkbe, szeretik itt tölteni az idejüket.

Összességében a 2025. évi szakmai tevékenység az Autizmus Alapítvány részéről a szolgáltatások biztonságos fenntartását, a változó környezethez való rugalmas alkalmazkodást, a módszertani tudás országos megosztását, valamint a szakmai együttműködések bővítését és elmélyítését egyaránt magában foglalta. Jelen beszámoló a Támogatói Okiratban foglalt keretekkel összhangban, átlátható módon foglalta össze a támogatás felhasználásának szakmai hátterét és azt a tevékenységrendszert, amely az autizmussal élő személyek és családjaik érdekében, a köznevelési, egészségügyi és szociális ellátórendszer kapcsolódó területein valósult meg.

Budapest, 2026. február 25.

Gájerné Balázs Gizella
szervezési-gazdasági igazgató